

HØJESTERETS KENDELSE

afsagt den 15. januar 2021

Sag BS-28086/2020-HJR

Finansforbundet som mandatar for Assurandørforeningen i Topdanmark
(advokat Arvid Andersen)

mod

Finanssektorens Arbejdsgiverforening som mandatar for Topdanmark Forsikring A/S
(advokat Merete Preisler)

I tidligere instans er truffet afgørelse af Sø- og Handelsretten den 15. juni 2020 (BS-9353/2019-SHR).

I påkendelsen har deltaget tre dommere: Michael Rekling, Oliver Talevski og Jan Schans Christensen.

Påstande

Appellanten, Finansforbundet som mandatar for Assurandørforeningen i Topdanmark, har nedlagt påstand om, at Højesteret antager sagen til realitetsbehandling.

Indstævnte, Finanssektorens Arbejdsgiverforening som mandatar for Topdanmark Forsikring A/S, har tilsluttet sig påstanden.

Sagsfremstilling

Sagen ved Sø- og Handelsretten angik navnlig gyldigheden af individuelle kundeklausuler aftalt mellem Topdanmark Forsikring A/S og assurandører i medfør af overenskomster for fastlønnede henholdsvis provisionslønnede assurandører.

Der blev gennemført hovedforhandling den 15. august 2019. Af retsbogen fra hovedforhandlingen fremgår bl.a.:

”Retten tilbød at komme med en mundtlig tilkendegivelse om sagens udfald.

Begge parter ønskede at høre rettens tilkendegivelse.

Efter votering oplyste retten, at retten undtagelsesvis har besluttet at genoptage sagens forberedelse, jf. retsplejelovens § 364, og redegjorde nærmere herfor.

På grundlag af rettens tilkendegivelse blev der opnået enighed mellem parterne om, at tvisten i sagen kan skæres til således:

- Bestemmelserne om kundeklausuler i parternes to overenskomster fra 2014 kunne gyldigt anvendes til og med den 31. marts 2017, jf. lov om ansættelsesklausuler § 12, stk. 4.

- Kundeklausuler med samme ordlyd, der tillige er indgået eller vedtaget i individuelle ansættelsesforhold før den 1. januar 2016, kan fortsat gyldigt anvendes, jf. lov om ansættelsesklausuler § 12, stk. 5.

- Parterne er uenige om, hvorvidt de omtvistede kundeklausuler alene er gældende på overenskomstretiligt (kollektivt) grundlag, eller om de også er indgået eller vedtaget på individuel ansættelsesretligt grundlag, evt.

blot for en del af de assurandører, der er omfattet af overenskomsterne.

- Der er fremkommet forskellige og indbyrdes modstridende oplysninger og forklaringer for retten om de individuelle ansættelseskontrakter, der konkret er indgået, herunder om indhold, ordlyd og eventuelle bilag, og der er ikke fremlagt skriftlig dokumentation til støtte herfor.

- For at kunne afgøre, om kundeklausuler med samme ordlyd som i de omtvistede to overenskomster fra 2014, tillige er indgået eller vedtaget i de individuelle ansættelsesforhold før den 1. januar 2016, og derfor fortsat gyldigt kan anvendes, jf. lov om ansættelsesklausuler § 12, stk. 5, er det nødvendigt at fremlægge skriftlig dokumentation herom og at anføre juridiske synspunkter særskilt til støtte for dette spørgsmål og bevistema samt at formulere nye påstande tilpasset hertil.”

Efter genoptagelsen af forberedelsen fremlagde Assurandørforeningen i Topdanmark fire ansættelsesaftaler og tilrettede påstandene, som herefter angik,

om individuelle kundeklausuler aftalt mellem Topdanmark og assurandører i perioden 15. juni 1999 til 31. december 2015, med samme ordlyd som gengivet i de fire fremlagte ansættelsesaftaler, havde været ugyldige siden den 1. april 2017.

Ved Sø- og Handelsrettens dom af 15. juni 2020 blev Topdanmark frifundet. I dommen hedder det bl.a.:

”Denne sag handler om, hvorvidt kundeklausuler baseret på bestemmelser i to overenskomster i henhold til den dagældende § 18a, stk. 6, i funktionærloven fortsat kan opretholdes efter ophævelsen af funktionærlovens § 18a ved ansættelsesklausullovens ikrafttræden den 1. januar 2016, jf. ansættelsesklausullovens § 12 og § 14, nr. 1. ...

På grundlag af rettens mundtlige tilkendegivelse under hovedforhandlingen blev parterne enige om blandt andet, at bestemmelserne om kundeklausuler i parternes to overenskomster fra 2014 gyldigt kunne anvendes til og med den 31. marts 2017, jf. ansættelsesklausullovens § 12, stk. 4. Endvidere blev parterne enige om, at kundeklausuler med samme ordlyd, der tillige er indgået eller vedtaget i individuelle ansættelsesforhold før den 1. januar 2016, fortsat gyldigt kan anvendes, jf. ansættelsesklausullovens § 12, stk. 5.

Assurandørforeningen fremlagde efterfølgende fire anonymiserede ansættelsesklausuler under sagen (bilag 8 - 11). Efter det oplyste kan det lægges til grund, at parterne er enige om, at alle disse klausuler er individuelt vedtaget før den 1. januar 2016, og at klausulerne har samme ordlyd som i overenskomsterne og er baseret herpå.

Heraf følger på den anførte baggrund, at kundeklausulerne i bilag 8 - 11 fortsat gyldigt kan anvendes. Det kan ikke føre til et andet resultat, at der ikke er henvist til overenskomsten i direkte sammenhæng med kundeklausulen i bilag 11.”

Finansforbundet som mandatar for Assurandørforeningen i Topdanmark har i ankestævningen anført bl.a., at tilskæringen af sagen i Sø- og Handelsrettens retsbog af 15. august 2019, hvorefter ”Kundeklausuler med samme ordlyd, der tillige er indgået eller vedtaget i individuelle ansættelsesforhold før den 1. januar 2016, kan fortsat gyldigt anvendes, jf. lov om ansættelsesklausuler § 12, stk. 5”, henviser til de gyldighedskrav, der stilles i forhold til Topdanmarks mulighed for at opretholde individuelle aftaler om kundeklausuler indgået før den 1. januar 2016, og at tilskæringen ikke indeholder en bindende proceserklæring, som kan strækkes længere end til den naturlige sproglige fortolkning af ansættelsesklausullovens § 12, stk. 5.

Anbringender

Finansforbundet som mandatar for Assurandørforeningen i Topdanmark har anført, at sagen har principiel karakter og generel betydning for retsanvendelsen og retsudviklingen på det ansættelsesretlige område i relation til forståelsen af ikrafttrædelsesbestemmelsen i ansættelsesklausullovens § 12, stk. 4 og 5.

Finanssektorens Arbejdsgiverforening som mandatar for Topdanmark Forsikring A/S har tilsluttet sig, at sagen har principiel karakter og generel betydning for retsanvendelsen og retsudviklingen.

Højesterets begrundelse og resultat

Af retsplejelovens § 368, stk. 4, 2. pkt., som affattet ved lov nr. 84 af 28. januar 2014 om ændring af retsplejeloven mv. (Sagstilgangen til Højesteret), fremgår, at domme, der er afsagt af Sø- og Handelsretten, kan ankes til Højesteret,

”hvis sagen er af principiel karakter og har generel betydning for retsanvendelsen og retsudviklingen eller væsentlig samfundsmæssig rækkevidde i øvrigt, eller hvis andre særlige grunde i øvrigt taler for, at sagen behandles af Højesteret som 2. instans.”

Den indankede dom angår, om individuelle kundeklausuler aftalt mellem Topdanmark Forsikring A/S og assurandører i perioden 15. juni 1999 til 31. december 2015, med samme ordlyd som gengivet i de fire fremlagte ansættelsesaftaler, kan opretholdes efter den 31. marts 2017, jf. ansættelsesklausullovens § 12, stk. 4 og 5. Det har Sø- og Handelsretten fundet med henvisning til navnlig parternes tilskæring af sagen under hovedforhandlingen.

Henset hertil og til anbringenderne i ankestævningen angår sagen på det foreliggende grundlag i første række en konkret vurdering. Herefter, og da der ikke i øvrigt er særlige grunde, som taler for, at sagen skal behandles af Højesteret som 2. instans, finder Højesteret, at betingelserne for anke til Højesteret ikke er opfyldt, jf. retsplejelovens § 368, stk. 4, 2. pkt.

Højesteret afviser derfor anken, jf. retsplejelovens § 368, stk. 6, 2. pkt., jf. stk. 4, 2. pkt.

THI BESTEMMES:

Denne ankesag afvises fra Højesteret.

Publiceret til portalen d. 15-01-2021 kl. 13:36

Modtagere: Advokat (H) Merete Preisler, Advokat (H) Arvid Andersen